

Høringsuttalelse:

«Forslag til endring av lov om elsertifikater»

Sagelva Minikraftverk AS vil med dette avgi høringsuttalelse i forbindelse med Olje- og energidepartementets forslag til endring i lov av 24. juni 2011 nr. 39 om elsertifikater. Selv om selskapet er tilfreds med mye av innholdet i regjeringens notat, men har vi likevel bemerkninger til noen områder.

Utvidelse av overgangsordningen

Forslaget om å utvide overgangsordningen slik at alle småkraftverk med byggestart etter 1. januar 2004 skal få elsertifikater betyr i praksis redningen for en et stort antall grunneiereide småkraftverk. Dette er verk som i dag sliter med svært dårlig økonomi på grunn av at de ikke fikk de lovede elsertifikatene fra tidligere regjeringer. Selskapet er svært glad for at regjeringen har valgt å lytte til bransjen i dette helt essensielle spørsmålet som til syvende og sist også handler om tilliten mellom staten og borgerne. Flere av disse verkene er dessverre allerede solgt mens en rekke salgsprosesser på den annen side er satt på vent som følge av regjeringens forslag. Etter det vi forstår kan så mye som halvparten av alle småkraftverk som ble solgt i fjor ha havnet på utenlandske hender. Utvidelsen av overgangsordningen vil ikke bare redde en rekke grunneiereide verk, men trolig også sikre at en ikke ubetydelig mengde vannkraftproduksjon forblir på norske hender.

Når det gjelder selve forslaget har Selskapet følgende kommentarer og forslag til endringer:

- **Opprustning / utvidelser.** OED foreslår at utvidelsen av ordningen ikke skal omfatte opprustning og utvidelse av eksisterende anlegg. Selskapet vil peke på at løftene gitt av tidligere regjeringer åpenbart kunne oppfattes slik at også nyinvesteringer var omfattet. For grunneiere som har investert store summer i nybygg hvor det før kanskje bare sto et lite anlegg vil det føles uforståelig og urettferdig dersom de nå skal forskjellsbehandles på denne måten. Primært vil her derfor foreslå følgende:

- Produksjonsøkning som følge av opprustning og utvidelse av anlegg inkluderes i overgangsordningen.
- Eventuell eksisterende ikke-sertifikatberettiget produksjon før utvidelsen etter kommer til fradrag i den sertifikatberettigede produksjonen.

Skulle regjeringen ikke gå inn for vårt primære standpunkt har vi følgende subsidiære forslag som også vil kunne avhjelpe noe av denne problematikken:

- Produksjonsøkning innenfor eksisterende konsesjon omfattes ikke av overgangsordningen. Produksjonsøkning som har krevd nye konsesjonsbehandling omfattes av overgangsordningen.
- Eventuelle eksisterende ikke-sertifikatberettiget produksjon før utvidelsen kommer til fradrag i den sertifikatberettigede produksjonen.

Selskapet har ikke oversikt over hvor mange verk som rammes av denne problemstillingen, men vil peke på at en fortsatt utestengelse fra sertifikatmarkedet vil ramme de aktuelle grunneierne hardt.

- **Byggestart.** Rett til elsertifikater tildeles i forbindelse med byggestart. Skjæringsdatoen for overgangsordningen blir her 1. januar 2004. NVE har tydelige rutiner for hva slags skriftlig

dokumentasjon som kreves for å godtgjøre dato for byggestart. Samtidig er det nå over ti år siden byggearbeidene kan ha startet. Mye har gått i glemmeboken og det eksisterer knapt noen oppbevaringsplikt for så gamle dokumenter. At det er gått lang tid er et forhold som ikke kan lastes den enkelte grunneier. Vi ber derfor om at diskusjoner om byggestart praktiseres med lempe og at det eventuelt ikke etableres sjablonvurderinger som er til grunneiers ulempe.

Slutt dato for når anlegg kvalifiserer til rett for elsertifikater

For øyeblikket er det gitt rundt 300 småkraftkonsesjoner som ikke er benyttet. Årsakene til dette er sammensatte, men dreier seg i hovedsak om følgende problemstillinger:

- Lave kraftpriser
- Lave sertifikatpriser
- Dyr / vanskelig nettilgang
- Høye byggekostnader
- Dyre miljøkrav
- Byggerisiko

Som en konsekvens av dette er det mange som sitter på gjerdet og avventer utbygging på grunn av opplevd høy risiko. Dette vil i særlig stor grad gjelde grunneierprosjekter hvor utbygger i liten grad har kapital til å drive i flere år uten overskudd. Bransjen forventer imidlertid en såkalt «ketchupeffekt» frem mot 2020. Det vil si at mange bestemmer seg for å bygge så tett opp mot 2020-fristen som mulig fordi prosjektet etter stengningen av sertifikatmarkedet ikke vil bli lønnsomt i overskuelig fremtid. En slik opphopning av prosjekter kombinert med en brå stengning av markedet kan gi en rekke uheldige konsekvenser:

- Prosjektene kan bli skrinlagt eller dyrere enn nødvendig på grunn av større etterspørsel enn tilbud hos leverandører og entreprenører. Hastverk kan også påvirke kvaliteten i utbyggingen negativt.
- Bankene har signalisert at det ikke vil bli gitt finansiering til prosjekter som ikke er planlagt opp til 12 måneder før sertifikatmarkedet stenger. Dette vil særlig ramme grunneiere med begrenset egen kapitalbase.
- Grunneiere kan få problemer med å få ferdigstilt prosjektene sien fordi de i større grad enn de profesjonelle aktørene er avhengige av å bruke egne maskiner og arbeidskraft for å komme i mål. Slike prosjekter har en tendens til å ta mer tid enn når alle tjenester kjøpes eksternt.
- Norges mulighet til å ta igjen noe av forspranget svenskene har i forhold til å utnytte sertifikatmarkedet reduseres ytterligere. Dette fordi en rekke utbyggere ikke tør å ta sjansen på ikke å rekke fristen.

Selskapet ser flere måter man kan avhjelpe denne problematikken på. Vi ser at regjeringen er innstilt på til en viss grad å imøtekomme bransjens behov, men vi frykter at dette ikke er nok.

Primærforslaget vårt er:

- Norge etablerer en overgangsordning lik den svenskene allerede har med en trinnvis avkortning frem til 2035. Dette sikrer likebehandling av alle aktører i det norsk-svenske sertifikatmarkedet. Det vil også gi forutsigbarhet og effektivt forhindre de negative konsekvensene av en eventuell «ketchupeffekt».

Sekundært foreslår vi:

- Tildelingen av elsertifikater gis ved byggestart – slik som ved starten av ordningen i 2004. Dette vil avhjelpe en del av problemene skissert ovenfor og gi bedre forutsigbarhet. Et slikt prinsipp kan kombineres med avkortning i antall år man passerer 2020 før anlegget settes i drift.

Tertiært foreslår vi:

- Fristen for inntreden i sertifikatmarkedet forlenges med to år. Dette kombineres med avkortning i antall år man passerer 2020 før anlegget settes i drift.

Kraftverk som ikke kommer i drift pga manglende nettilgang

Vi mener at problemer med nettilgang ikke bør ekskludere utbyggere fra å få adgang til sertifikatmarkedet.

Selskapet ser mye positivt i regjeringens forslag og ber om at våre innspill tas med i det videre arbeidet med Kontrollstasjon 2015.

Storforshei, 190115, Geir Magnor Olsen